विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 01/അധ്യായഃ 09

ഹരികൃതമധുകൈടഭവധവർണനമ്

സൂത ഉവാച

യദാ വിനിർഗതാ നിദ്രാ ദേഹാത്തസ്യ ജഗദ്ഗുരോഃ .

നേത്രാസ്യനാസികാബാഹുഹൃദയേഭ്യസ്തഥോരസഃ .. 1 ..

നിഃസൃത്യ ഗഗനേ തസ്ഥൗ താമസീ ശക്തിരുത്തമാ .

ഉദതിഷ്ഠജ്ജഗന്നാഥോ ജൃമ്ഭമാണഃ പുനഃ പുനഃ .. 2 ..

തദാപശ്യത് സ്ഥിതം തത്ര ഭയത്രസ്തം പ്രജാപതിമ് .

ഉവാച ച മഹാതേജാ മേഘഗമ്ഭീരയാ ഗിരാ .. 3 ..

വിഷ്ണുരുവാച

കിമാഗതോ്സി ഭഗവംസ്തപസ്ത്യക്ത്വാത്ര പദ്മജ .

കസ്മാച്ചിന്താതുരോ്സി ത്വം ഭയാകുലിതമാനസഃ .. 4 ..

ബ്രഹ്മോവാച

ത്വത്കർണമലജൗ ദേവ ദൈത്യൗ ച മധുകൈടഭൗ .

ഹന്തും മാം സമുപായാതൗ ഘോരരൂപൗ മഹാബലൗ .. 5 ..

ഭയാത്തയോഃ സമായാതസ്ത്വത്സമീപം ജഗത്പതേ .

ത്രാഹി മാം വാസുദേവാദ്യ ഭയത്രസ്തം വിചേതനമ് .. 6 ..

വിഷ്ണുരുവാച

തിഷ്ഠാദ്യ നിർഭയോ ജാതസ്തൗ ഹനിഷ്യാമ്യഹം കില .

യുദ്ധായാജഗ്മതുർമൂഢൗ മത്സമീപം ഗതായുഷൗ .. 7 ..

സൂത ഉവാച

ഏവം വദതി ദേവേശേ ദാനവൗ തൗ മഹാബലൗ .

വിചിന്ത്യാനാവജ്ഞം ചോഭൗ സംപ്രാപ്തൗ മദഗർവിതൗ .. 8 ..

നിരാധാരൗ ജലേ തത്ര സംസ്ഥിതൗ വിഗതജ്വരൗ .

താവൂചതുർമദോന്മത്തൗ ബ്രഹ്മാണം മുനിസത്തമാഃ .. 9 ..

പലായിത്വാ സമായാതഃ സന്നിധാവസ്യ കിം തതഃ .

യുദ്ധം കുരു ഹനിഷ്യാവഃ പശ്യതോഽസ്യൈവ സന്നിധൗ .. 10 ..

പശ്ചാദേനം ഹനിഷ്യാവഃ സർപഭോഗോപരിസ്ഥിതമ് .

ത്വമദ്യ കുരു സംഗ്രാമം ദാസോഽസ്മീതി ച വാ വദ .. 11 ..

സൂത ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം വിഷ്ണുസ്താവുവാച ജനാർദനഃ .

കുരുതം സമരം കാമം മയാ ദാനവപുങ്ഗവൗ .. 12 ..

ഹരിഷ്യാമി മദം ചാഹം യുവയോർമത്തയോഃ കില .

ആഗച്ഛതം മഹാഭാഗൗ ശ്രദ്ധാ ചേദ്വാം മഹാബലൗ .. 13 ..

സൂത ഉവാച

ശ്രുത്വാ തദ്വചനം ചോഭൗ ക്രോധവ്യാകുലലോചനൗ .

നിരാധാരൗ ജലസ്ഥൗ ച യുദ്ധോദ്യുക്തൗ ബഭൂവതുഃ .. 14 ..

മധുശ്ച കുപിതസ്തത്ര ഹരിണാ സഹ സംയുഗമ് .

കർതും പ്രചലിതസ്തൂർണം കൈടഭസ്തു തഥാ സ്ഥിതഃ .. 15 ..

ബാഹുയുദ്ധം തയോരാസീന്മല്ലയോരിവ മത്തയോഃ .

ശ്രാന്തേ മധൗ കൈടഭസ്തു സംഗ്രാമമകരോത്തദാ .. 16 ..

പുനർമധുഃ കൈടഭശ്ച യുയുധാതേ പുനഃ പുനഃ .

ബാഹുയുദ്ധേന രാഗാന്ധൗ വിഷ്ണുനാ പ്രഭവിഷ്ണുനാ .. 17 ..

പ്രേക്ഷകസ്തു തദാ ബ്രഹ്മാ ദേവീ ചൈവാന്തരിക്ഷഗാ .

ന മല്ലതുസ്തദാ തൗ തു വിഷ്ണുസ്തു ഗ്ലാനിമാപ്തവാൻ .. 18 ..

പഞ്ചവർഷസഹസ്രാണി യദാ ജാതാനി യുദ്ധ്യതാ .

ഹരിണാ ചിന്തിതം തത്ര കാരണം മരണേ തയോഃ .. 19 ..

പഞ്ചവർഷസഹസ്രാണി മയാ യുദ്ധം കൃതം കില .

ന ശ്രാന്തൗ ദാനവൗ ഘോരൗ ശ്രാന്തോഽഹം ചൈതദദ്ഭുതമ് .. 20 ..

ക്വ ഗതം മേ ബലം ശൗര്യം കസ്മാച്ഛ്രേമാവനാമയൗ .

കിമത്ര കാരണം ചിന്ത്യം വിചാര്യ മനസാ ത്വിഹ .. 21 ..

ഇതി ചിന്താപരം ദൃഷ്ട്വാ ഹരിം ഹർഷപരാവുഭൗ .

ഊചതുസ്തൗ മദോന്മത്തൗ മേഘഗമ്ഭീരനിഃസ്വനൗ .. 22 ..

തവ നോചേദ്ബലം വിഷ്ണോ യദി ശ്രാന്തോഽസി യുദ്ധതഃ .

ബ്രൂഹി ദാസോഽസ്മി വാം നൂനം കൃത്വാ ശിരസി ചാഞ്ജലിമ് .. 23 ..

ന ചേദ്യുദ്ധം കുരുഷ്വാദ്യ സമർഥോഽസി മഹാമതേ .

ഹത്വാ ത്വാം നിഹനിഷ്യാവഃ പുരുഷം ച ചതുർമുഖമ് .. 24 ..

സൂത ഉവാച

ശ്രുത്വാ തദ്ഭാഷിതം വിഷ്ണുസ്തയോസ്തസ്മിന്മഹോദധൗ .

ഉവാച വചനം ശ്ലക്ഷ്ണം സാമപൂർവം മഹാമനാഃ .. 25 ..

ഹരിരുവാച

ശ്രാന്തേ ഭീതേ ത്യക്തശസ്ത്രേ പതിതേ ബാലകേ തഥാ .

പ്രഹരന്തി ന വീരാസ്തേ ധർമ ഏഷ സനാതനഃ .. 26 ..

പഞ്ചവർഷസഹസ്രാണി കൃതം യുദ്ധം മയാ ത്വിഹ .

ഏകോഽഹം ഭ്രാതരൗ വാം ച ബലിനൗ സദൃശൗ തഥാ .. 27 ..

കൃതം വിശ്രമണം മധ്യേ യുവാഭ്യാം ച പുനഃ പുനഃ .

തഥാ വിശ്രമണം കൃത്വാ യുധ്യേഽഹം നാത്ര സംശയഃ .. 28 ..

തിഷ്ഠതം ഹി യുവാം താവദ്ബലവന്തൗ മദോത്കടൗ .

വിശ്രമ്യാഹം കരിഷ്യാമി യുദ്ധം വാ ന്യായമാർഗതഃ .. 29 ..

സൂത ഉവാച

ഇതി ശ്രുത്വാ വചസ്തസ്യ വിശ്രബ്ധൗ ദാനവോത്തമൗ .

സംസ്ഥിതൗ ദൂരതസ്തത്ര സംഗ്രാമേ കൃതനിശ്ചയൗ .. 30 ..

അതിദൂരേ ച തൗ ദൃഷ്ട്വാ വാസുദേവശ്ചതുർഭുജഃ .

ദധ്യൗ ച മനസാ തത്ര കാരണം മരണേ തയോഃ .. 31 ..

ചിന്തനാജ്ജ്ഞാനമുത്പന്നം ദേവീദത്തവരാവുഭൗ .

കാമം വാഞ്ഛിതമരണൗ ന മല്ലതുരതസ്ത്വിമൗ .. 32 ..

വൃഥാ മയാ കൃതം യുദ്ധം ശ്രമോ്യം മേ വൃഥാ ഗതഃ .

കരോമി ച കഥം യുദ്ധമേവം ജ്ഞാത്വാ വിനിശ്ചയമ് .. 33 ..

അകൃതേ ച തഥാ യുദ്ധേ കഥമേതൗ ഗമിഷ്യതഃ .

വിനാശം ദുഃഖദൗ നിത്യം ദാനവൗ വരദർപിതൗ .. 34 ..

ഭഗവത്യാ വരോ ദത്തസ്തയാ സോ്പി ച ദുർഘടഃ .

മരണം ചേച്ഛയാ കാമം ദുഃഖിതോ്പി ന വാഞ്ഛതി .. 35 ..

രോഗഗ്രസ്തോ്പി ദീനോ്പി ന മുമൂർഷതി കശ്ചന .

കഥം ചേമൗ മദോന്മത്തൗ മർതുകാമൗ ഭവിഷ്യതഃ .. 36 ..

നന്വദ്യ ശരണം യാമി വിദ്യാം ശക്തിം സുകാമദാമ് .

വിനാ തയാ ന സിധ്യന്തി കാമാഃ സമ്യക്പ്രസന്നയാ .. 37 ..

ഏവം സഞ്ചിന്ത്യമാനസ്തു ഗഗനേ സംസ്ഥിതാം ശിവാമ് .

അപശ്യദ്ഭഗവാന്വിഷ്ണുര്യോഗനിദ്രാം മനോഹരാമ് .. 38 ..

കൃതാഞ്ജലിരമേയാത്മാ താം ച തുഷ്ടാവ യോഗവിത് .

വിനാശാർഥം തയോസ്തത്ര വരദാം ഭുവനേശ്വരീമ് .. 39 ..

വിഷ്ണുരുവാച

നമോ ദേവി മഹാമായേ സൃഷ്ടിസംഹാരകാരിണി .

അനാദിനിധനേ ചണ്ഡി ഭുക്തിമുക്തിപ്രദേ ശിവേ .. 40 ..

ന തേ രൂപം വിജാനാമി സഗുണം നിർഗുണം തഥാ .

ചരിത്രാണി കുതോ ദേവി സംഖ്യാതീതാനി യാനി തേ .. 41 ..

അനുഭൂതോ മയാ ത്വേ്ദ്യ പ്രഭാവശ്ചാതിദുർഘടഃ .

യദഹം നിദ്രയാ ലീനഃ സഞ്ജാതോ്സ്മി വിചേതനഃ .. 42 ..

ബ്രഹ്മണാ ചാതിയത്നേന ബോധിതോ്പി പുനഃ പുനഃ .

ന പ്രബുദ്ധഃ സർവഥാഹം സങ്കോചിതഷഡിന്ദ്രിയഃ .. 43 ..

അചേതനത്വം സമ്പ്രാപ്തഃ പ്രഭാവാത്തവ ചാമ്ബികേ .

ത്വയാ മുക്തഃ പ്രബുദ്ധോഽഹം യുദ്ധം ച ബഹുധാ കൃതമ് .. 44 ..

ശ്രാന്തോഽഹം ന ച തൗ ശ്രാന്തൗ ത്വയാ ദത്തവരൗ വരൗ .

ബ്രഹ്മാണം ഹന്തുമായാതൗ ദാനവൗ മദഗർവിതൗ .. 45 ..

ആഹൂതൗ ച മയാ കാമം ദ്വന്ദ്വയുദ്ധായ മാനദേ .

കൃതം യുദ്ധം മഹാഘോരം മയാ താഭ്യാം മഹാർണവേ .. 46 ..

മരണേ വരദാനം തേ തതോ ജ്ഞാതം മഹാദ്ഭുതമ് .

ജ്ഞാത്വാഹം ശരണം പ്രാപ്തസ്ത്വാമദ്യ ശരണപ്രദാമ് .. 47 ..

സാഹായ്യം കുരു മേ മാതഃ ഖിന്നോഽഹം യുദ്ധകർമണാ .

ദൃപ്തൗ തൗ വരദാനേന തവ ദേവാർതിനാശനേ .. 48 ..

ഹന്തും മാമുദ്യതൗ പാപൗ കിം കരോമി ക്വ യാമി ച .

ഇത്യുക്താ സാ തദാ ദേവീ സ്മിതപൂർവമുവാച ഹ .. 49 ..

പ്രണമന്തം ജഗന്നാഥം വാസുദേവം സനാതനമ് .

ദേവദേവ ഹരേ വിഷ്ണോ കുരു യുദ്ധം പുനഃ സ്വയമ് .. 50 ..

വഞ്ചയിത്വാ ത്വിമൗ ശൂരൗ ഹന്തവ്യൗ ച വിമോഹിതൗ .

മോഹയിഷ്യാമ്യഹം നൂനം ദാനവൗ വക്രയാ ദൃശാ .. 51 ..

ജഹി നാരായണാശു ത്വം മമ മായാവിമോഹിതൗ .

സൂത ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം വിഷ്ണുസ്തസ്യാഃ പ്രീതിരസാന്വിതമ് .. 52 ..

സംഗ്രാമസ്ഥലമാസാദ്യ തസ്ഥൗ തത്ര മഹാർണവേ .

തദായാതൗ ച തൗ വീരൗ യുദ്ധകാമൗ മഹാബലൗ .. 53 ..

വീക്ഷ്യ വിഷ്ണും സ്ഥിതം തത്ര ഹർഷയുക്തൗ ബഭൂവതുഃ .

തിഷ്ഠ തിഷ്ഠ മഹാകാമ കുരു യുദ്ധം ചതുർഭുജ .. 54 ..

ദൈവാധീനൗ വിദിത്വാദ്യ നൂനം ജയപരാജയൗ .

സബലോ ജയമാപ്നോതി ദൈവാജ്ജയതി ദുർബലഃ .. 55 ..

സർവഥൈവ ന കർതവ്യൗ ഹർഷശോകൗ മഹാത്മനാ .

പുരാ വൈ ബഹവോ ദൈത്യാ ജിതാ ദാനവവൈരിണാ .. 56 ..

അധുനാ ചാവയോഃ സാർധം യുധ്യമാനഃ പരാജിതഃ .

സൂത ഉവാച

ഇത്യുക്ത്വാ തൗ മഹാബാഹൂ യുദ്ധായ സമുപസ്ഥിതൗ .. 57 ..

വീക്ഷ്യ വിഷ്ണുർജഘ്ലാനാശു മുഷ്ടിനാദ്ഭുതകർമണാ .

താവപ്യതിബലോന്മത്തൗ ജഘ്നതുർമുഷ്ടിനാ ഹരിമ് .. 58 ..

ഏവം പരസ്പരം ജാതം യുദ്ധം പരമദാരുണമ് .

യുധ്യമാനൗ മഹാവീര്യൗ ദൃഷ്ട്വാ നാരായണസ്തദാ .. 59 ..

അപശ്യത്സമ്മുഖം ദേവ്യാഃ കൃത്വാ ദീനാം ദൃശം ഹരിഃ .

സൂത ഉവാച

തം വീക്ഷ്യ താദൃശം വിഷ്ണും കരുണാരസസംയുതമ് .. 60 ..

ജഹാസാതീവ താമ്രാക്ഷീ വീക്ഷമാണാ തദാസുരൗ .

തൗ ജഘ്ലാന കടാക്ഷൈശ്ച കാമബാണൈരിവാപരൈഃ .. 61 ..

മന്ദസ്മിതയുതൈഃ കാമം പ്രേമഭാവയുതൈരനു .

ദൃഷ്ട്വാ മുമുഹതുഃ പാപൗ ദേവ്യാ വക്രവിലോകനമ് .. 62 ..

വിശേഷമിതി മന്വാനൗ കാമബാണാതിപീഡിതൗ .

വീക്ഷമാണൗ സ്ഥിതൗ തത്ര താം ദേവീം വിശദപ്രഭാമ് .. 63 ..

ഹരിണാപി ച തദ്ദൃഷ്ടം ദേവ്യാസ്തത്ര ചികീർഷിതമ് .

മോഹിതൗ തൗ പരിജ്ഞായ ഭഗവാൻകാര്യവിത്തമഃ .. 64 ..

ഉവാച തൗ ഹസൻ ശ്ലക്ഷ്ണം മേഘഗമ്ഭീരയാ ഗിരാ .

വരം വരയതാം വീരൗ യുവയോര്യോഽഭിവാച്ഛിതഃ .. 65 ..

ദദാമി പരമപ്രീതോ യുദ്ധേന യുവയോഃ കില .

ദാനവാ ബഹവോ ദൃഷ്ടാ യുധ്യമാനാ മയാ പുരാ .. 66 ..

യുവയോഃ സദൃശഃ കോഽപി ന ദൃഷ്ടോ ന ച വൈ ശ്രുതഃ .

തസ്മാത്തുഷ്ടോഽസ്മി കാമം വൈ നിസ്തുലേന ബലേന ച .. 67 ..

ഭ്രാത്രോശ്ച വാഞ്ഛിതം കാമം പ്രയച്ഛാമി മഹാബലൗ .

സൂത ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം വിഷ്ണോഃ സാഭിമാനൗ സ്മരാതുരൗ .. 68 ..

വീക്ഷമാണൗ മഹാമായാം ജഗദാനന്ദകാരിണീമ് .

തമൂചതുശ്ച കാമാർതൗ വിഷ്ണും കമലലോചനൗ .. 69 ..

ഹരേ ന യാചകാവാവാം ത്വം കിം ദാതുമിഹേച്ഛസി .

ദദാവ തുല്യം ദേവേശ ദാതാരൗ നൗ ന യാചകൗ .. 70 ..

പ്രാർഥയ ത്വം ഹൃഷീകേശ മനോഽഭിലഷിതം വരമ് .

തുഷ്ടൗ സ്വസ്തവ യുദ്ധേന വാസുദേവാദ്ഭുതേന ച .. 71 ..

തയോസ്തദ്വചനം ശ്രുത്വാ പ്രത്യുവാച ജനാർദനഃ .

ഭവേതാമദ്യ മേ തുഷ്ടൗ മമ വധ്യാവുഭാവപി .. 72 ..

സൂത ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം വിഷ്ണോർദാനവൗ ചാതിവിസ്മിതൗ .

വഞ്ചിതാവിതി മന്വാനൗ തസ്ഥതുഃ ശോകസംയുതൗ .. 73 ..

വിചാര്യ മനസാ തൗ തു ദാനവൗ വിഷ്ണുമൂചതുഃ .

പ്രേക്ഷ്യ സർവം ജലമയം ഭൂമിം സ്ഥലവിവർജിതാമ് .. 74 ..

ഹരേ യോഽയം വരോ ദത്തസ്ത്വയാ പൂർവം ജനാർദന .

സത്യവാഗസി ദേവേശ ദേഹി തം വാഞ്ഛിതം വരമ് .. 75 ..

നിർജലേ വിപുലേ ദേശേ ഹനസ്വ മധുസൂദന .

വധ്യാവാവാം തു ഭവതഃ സത്യവാഗ്ഭവ മാധവ .. 76 ..

സ്മൃത്വാ ചക്രം തദാ വിഷ്ണുസ്താവുവാച ഹസൻഹരിഃ .

ഹന്മ്യദ്യ വാം മഹാഭാഗൗ നിർജലേ വിപുലേ സ്ഥലേ .. 77 ..

ഇത്യുക്ത്വാ ദേവദേവേശ ഊരൂ കൃത്വാതിവിസ്തരൗ .

ദർശയാമാസ തൗ തത്ര നിർജലം ച ജലോപരി .. 78 ..

നാസ്ത്യത്ര ദാനവൗ വാരി ശിരസീ മുഞ്ചതാമിഹ .

സത്യവാഗഹമദ്യൈവ ഭവിഷ്യാമി ച വാം തഥാ .. 79 ..

തദാകർണ്യ വചസ്തഥ്യം വിചിന്ത്യ മനസാ ച തൗ .

വർധയാമാസതുർദേഹം യോജനാനാം സഹസ്രകമ് .. 80 ..

ഭഗവാന്ദ്വിഗുണം ചക്രേ ജഘനം വിസ്മിതൗ തദാ .

ശീർഷേ സന്ദധതാം തത്ര ജഘനേ പരമാദ്ഭുതേ .. 81 ..

രഥാംഗേന തദാ ഛിന്നേ വിഷ്ണുനാ പ്രഭവിഷ്ണുനാ .

ജഘനോപരി വേഗേന പ്രകൃഷ്ടേ ശിരസീ തയോഃ .. 82 ..

ഗതപ്രാണൗ തദാ ജാതൗ ദാനവൗ മധുകൈടഭൗ .

സാഗരഃ സകലോ വ്യാപ്തസ്തദാ വൈ മേദസാ തയോഃ .. 83 ..

മേദിനീതി തതോ ജാതം നാമ പൃഥ്വ്യാഃ സമന്തതഃ .

അഭക്ഷ്യാ മൃത്തികാ തേന കാരണേന മുനീശ്വരാഃ .. 84 ..

ഇതി വഃ കഥിതം സർവം യത്പൃഷ്ടോഽസ്മി സുനിശ്ചിതമ് .

മഹാവിദ്യാ മഹാമായാ സേവനീയാ സദാ ബുധൈഃ .. 85 ..

ആരാധ്യാ പരമാ ശക്തിഃ സർവൈരപി സുരാസുരൈഃ .

നാതഃ പരതരം കിഞ്ചിദധികം ഭുവനത്രയേ .. 86 ..

സത്യം സത്യം പുനഃ സത്യം വേദശാസ്ത്രാർഥനിർണയഃ .

പൂജനീയാ പരാ ശക്തിർനിർഗുണാ സഗുണാഥവാ .. 87 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പ്രഥമസ്കന്ധേ ഹരികൃതമധുകൈടഭവധവർണനം നാമ നവമോഽധ്യായഃ .. 9 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_01/അധ്യായഃ_09&oldid=75551"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

▪